

Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNE PRAVOBRANILKE
ELEANOR SHARPSTON,
predstavljeni 13. novembra 2014¹

Zadeva C-546/12 P

Ralf Schröder
Drugi stranki v postopku:
Urad Skupnosti za rastlinske sorte (USRS)
in

Jørn Hansson

„Pritožba — Žlahtniteljske pravice v Skupnosti — Odločba odbora za pritožbe v postopku za ugotavljanje ničnosti — Raziskovanje dejstev po uradni dolžnosti odbora — Člen 76 Uredbe (ES) št. 2100/94“

1. R. Schröder s to pritožbo zoper sodbo Splošnega sodišča v zadevi T-242/09² izpodbija odločitev navedenega sodišča, s katero je to zavrnilo njegovo tožbo zoper odločbo odbora za pritožbe (v nadaljevanju: odbor) pri Uradu Skupnosti za rastlinske sorte (v nadaljevanju: USRS ali Urad) z dne 23. januarja 2009 v zvezi z zahtevo za ugotovitev ničnosti žlahtniteljske pravice v Skupnosti (v nadaljevanju: ŽPS), podeljene za sorto *Osteospermum ecklonis* LEMON SYMPHONY.³

2. Sledi kratek opis ozadja spora. J. Hansson (intervenient v postopku pred USRS) je 5. septembra 1996 pri USRS vložil prijavo za podelitev ŽPS za sorto LEMON SYMPHONY. USRS je Bundessortenamt (nemški zvezni urad za rastlinske sorte) naročil, naj izvede zahtevano preskušanje. Da bi to preskušanje izvedel, je Bundessortenamt zaprosil za „20 mladih rastlin tržne kakovosti, ki ne smejo biti niti obrezane niti obdelane z regulatorji rasti“. J. Hansson je 10. januarja 1997 poslal zahtevani rastlinski material. Izvedenec, odgovoren za izvajanje preskusa, je USRS odpisal: „V skladu s točko II, drugi odstavek, tehničnega protokola USRS za preskušanje razločevalnih lastnosti, izenačenosti in nespremenljivosti vas obveščamo, da gre pri semenskem materialu sorte, navedene v predmetu, ki ste nam ga poslali, za rastline z brsti, namenjene prodaji, ki so bile obdelane z regulatorji rasti in obrezane. Ustrezen potek preskušanja se tako zdi ogrožen“. Preskušanje je bilo nato vseeno izvedeno (v nadaljevanju: preskušanje iz leta 1997), je pa Splošno sodišče v izpodbijani sodbi opozorilo, da Bundessortenamt ni mogel potrditi, ali je bilo izvedeno neposredno na rastlinskem materialu, ki ga je poslal J. Hansson, ali na potaknjencih, pripravljenih iz tega materiala. Bundessortenamt je nato pripravil poročilo o preskušanju, h kateremu je bil kot priloga priložen uradni opis sorte LEMON SYMPHONY, iz katerega je razvidno, da je bila lastnost „rast poganjkov“ izražena kot „pokončna“.⁴

3. ŽPS za sorto LEMON SYMPHONY je bila podeljena 6. aprila 1999.

1 — Jezik izvirnika: angleščina.

2 — Sodba *Schröder/USRS – Hansson (LEMON SYMPHONY)*, T-133/08, T-134/08, T-177/08 in T-242/09, EU:T:2012:430, v nadaljevanju: izpodbijana sodba.

3 — Rumena cvetlica, podobna marjeticam, ki se uporablja za okrasne gredice.

4 — Glej točke od 7 do 12 izpodbijane sodbe. Povzetek upravnega postopka pred USRS in odborom sem navedla v točkah od 23 do 36 spodaj.

4. R. Schröder je 26. novembra 2001 vložil prijavo za podelitev ŽPS za sorto *Osteospermum ecklonis* SUMOST 01.⁵ Med preskušanjem se je pokazalo, da sorta SUMOST 01 ni razločljiva od sorte LEMON SYMPHONY. R. Schröder zato s prijavo ni uspel. R. Schröder je nato za uveljavljanje zahtevka za varstvo sorte SUMOST 01 vložil več vlog, s katerimi je želel izpodbiti odločitev o podelitvi ŽPS za sorto LEMON SYMPHONY. V upravnem postopku in pred Splošnim sodiščem je trdil, da je treba navedeno ŽPS razglasiti za nično. V bistvu trdi, da preskušanje iz leta 1997 ni veljavno, ker je bil material, ki se je zanj uporabil, neustrezen. Trdi, da sorta LEMON SYMPHONY nikoli ni obstajala v obliki, ki je povzeta v uradnem opisu, ki je bil leta 1997 zabeležen v register žlahtniteljskih pravic v Skupnosti.

5. R. Schröder trdi, da je bilo preskušanje iz leta 1997 pomanjkljivo iz naslednjih razlogov. Prvič, iz rastlin, poslanih Bundessortenamt, naj bi bili pripravljene potaknjenci, pri preskušanju pa naj bi se uporabile te sadike namesto materiala, ki ga je poslal J. Hansson (imetnik ŽPS za sorto LEMON SYMPHONY). Drugič, preskušani material naj bi bil sestavljen iz brstečih rastlin, ki so bile obdelane z regulatorji rasti. Tretjič, obstajale naj bi odstopanja od opisa sorte LEMON SYMPHONY, ki je bila proizvedena na Japonskem. Četrto, v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 2100/94⁶ naj sorta ne bi bila razločljiva, če je ni mogoče razločiti po izražanju lastnosti, ki izvirajo iz nekega genotipa ali kombinacije genotipov; razločljivosti naj ne bi bilo, kadar je ugotovljeno izražanje lastnosti posledica mehanične obdelave in obdelave z regulatorji rasti.

6. R. Schröder zdaj navaja šest pritožbenih razlogov.

7. Menim, da gre le pri prvem od teh pritožbenih razlogov – in sicer, da je Splošno sodišče s tem, da je razsodilo, da odboru ni treba preverjati dejstev po uradni dolžnosti, napačno uporabilo pravo in tako kršilo temeljne pravice R. Schröderja – resnično za pravni razlog, ki pa zaradi spodaj navedenega ni utemeljen.

Pravo Evropske unije

Temeljne pravice

8. Člen 41 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina)⁷ osebam zagotavlja pravico do tega, da institucije EU njihove zadeve obravnavajo nepristransko, pravično in v razumnem roku.

9. Člen 47 Listine določa pravico do učinkovitega pravnega sredstva in nepristranskega odločanja.

5 — Sorta, ki jo prideluje in trži družba Jungpflanzen Grünewald GmbH (v nadaljevanju: Grünewald), v kateri ima R. Schröder kot družbenik 5-odstotni delež.

6 — Z dne 27. julija 1994 o žlahtniteljskih pravicah v Skupnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 3, zvezek 16, str. 390) (v nadaljevanju: osnovna uredba ali Uredba).

7 — UL 2010, C 83, str. 389.

Uredba(ES) št. 2100/94

10. Osnovna uredba določa sistem (ob nacionalnih sistemih) pravic industrijske lastnine za sorte rastlin, ki veljajo v celotni Evropski uniji.⁸ Za izvajanje te uredbe je bil ustanovljen USRS.⁹ Predmet ŽPS so lahko sorte vseh botaničnih rodov in vrst in med drugim tudi križanci med rodovi ali vrstami.¹⁰ Za pridobitev varstva mora biti sorta razločljiva, izenačena, nespremenljiva in nova.¹¹ Imetnik ŽPS ima izključno pravico opravljanja in odobritve dejanj iz člena 13(2).¹² ŽPS je mogoče pridobiti na podlagi vložene prijave; pogoji, ki ta postopek urejajo, so določeni v poglavju I Uredbe. Za formalni in vsebinski pregled ter preskušanje prijave je zadolžen USRS.¹³

11. Člen 7(1) določa: „Za sorto velja, da je razločljiva, če jo je po izražanju lastnosti, ki izvirajo iz nekega genotipa ali kombinacije genotipov, mogoče razločiti od katere koli druge sorte, ki je splošno znana na dan prijave, opredeljen v skladu s členom 51.“¹⁴ V skladu s členom 7(2) je druga sorta „splošno znana“ zlasti, če (a) je bila predmet žlahtniteljske pravice ali vpisana v uradni register sort rastlin v Skupnosti, v kateri od držav ali za to pristojnih meddržavnih organizacij; ali (b) je bila zanj sprejeta prijava za podelitev ŽPS ali za vpis v uradni register, če je medtem že prišlo do podelitve ali vpisa.

12. Za sorto velja, da je „nespremenljiva“, če se med drugim lastnosti, vključene v preskušanje razločljivosti, po več zaporednih množitvah ne spremenijo.¹⁵

13. Člen 20 (Ničnost žlahtniteljskih pravic v Skupnosti) določa:

„1. Urad razglasi žlahtniteljsko pravico v Skupnosti za nično, če je ugotovljeno:

(a) da v času žlahtniteljske pravice v Skupnosti pogoji iz členov 7 ali 10 niso bili izpolnjeni; [...]“

2. Če se žlahtniteljska pravica v Skupnosti razglasi za nično, se šteje, da učinki te uredbe že od začetka ne veljajo.“

14. V členu 21 so določeni pogoji za razveljavitev ŽPS.

15. Odločbe USRS morajo biti obrazložene in lahko temeljijo samo na razlogih ali dokazih, o katerih so se stranke v postopku imele možnost ustno ali pisno izjaviti.¹⁶

16. Če v Uredbi ni določb o postopku, mora USRS uporabljati načela procesnega prava, ki so splošno priznana v državah članicah.¹⁷

17. Pred odbori za pritožbe so dopustne pritožbe zoper odločbe USRS, ki so bile sprejete v skladu z med drugim členoma 20 in 21.¹⁸

8 — Člena 1 in 3.

9 — Člen 4.

10 — Člen 5(1).

11 — Člen 6.

12 — In sicer: (a) pridelovanje ali razmnoževanje (povečevanje); (b) priprava na razmnoževanje; (c) ponujanje v prodajo; (d) prodajanje ali druge oblike trženja; (e) izvažanje iz Skupnosti; (f) uvažanje v Skupnost; (g) skladiščenje za katere koli namene pod (a) do (f).

13 — Poglavje II osnove uredbe.

14 — Določbe, ki urejajo pregled in preskušanje prijav, so v poglavju II. V skladu s členom 54 USRS pregleda, če so pogoji za podelitev ŽPS izpolnjeni. Člen 55(1) uvaja preskušanje, ki se med drugim nanaša na ugotavljanje izpolnjevanja pogojev iz člena 7 v zvezi razločljivostjo. Preskušanje opravijo organi, ki so jih za to pooblastile in zadolžile države članice, kot je to določeno v členu 30(4).

15 — Člen 9.

16 — Člen 75.

17 — Člen 81(1).

18 — Člen 67. USRS v skladu s členom 21 razveljavi ŽPS, če se ugotovi, da pogoji za izenačenost (člen 8) in nespremenljivost (člen 9) niso več izpolnjeni.

18. Člen 76 določa: „V postopkih pred uradom ta na lastno pobudo razišče dejstva v okviru zahtevanih pregledov iz členov 54 in 55. Ne upošteva pa dejstev ali dokaznega gradiva, predloženih v roku, ki ga določi urad.“

19. USRS lahko na lastno pobudo in po posvetu z imetnikom prilagodi uradni opis sorte glede števila in vrste značilnosti ali izražanja teh značilnosti.¹⁹

20. Odbor za pritožbe lahko pri opravljanju svojih nalog izvaja vsa pooblastila, ki so v pristojnosti USRS.²⁰

21. Člen 73(1) podeljuje pravico do pritožbe zoper odločbo odbora na Sodišče. Tako tožbo je mogoče vložiti le na podlagi razlogov, ki so določeni v členu 73(2).²¹

Uredba Komisije (ES) št. 1239/95

22. Uredba št. 1239/95²² vsebuje podrobna pravila za uporabo osnovne uredbe. Člen 51 določa, da se, če ni drugače določeno, določbe v zvezi s postopkom, ki poteka na uradu, smiselno uporabljajo za pritožbeni postopek.

Upravni postopek

23. Upravni postopek pred ustreznim odborom USRS in odborom za pritožbe je podrobno opisan v točkah od 5 do 78 izpodbijane sodbe. Položaj je mogoče na kratko povzeti tako.

24. J. Hansson (kot imetnik pravic za sorto LEMON SYMPHONY) je 27. oktobra 2003 na USRS vložil pisni ugovor zoper prijavo za ŽPS (z dne 26. novembra 2001), ki jo je R. Schröder vložil za SUMOST 01.²³ Urad je z odločbo z dne 19. februarja 2007 (v nadaljevanju: zavrnitvena odločba) njegovim ugovorom ugodil in zavrnil prijavo R. Schröderja, zlasti ker naj sorta SUMOST 01 ne bi bila jasno razločljiva od sorte LEMON SYMPHONY in ker naj tako pogoji iz člena 7 Uredbe ne bi bili izpolnjeni.

25. R. Schröder je nato 26. oktobra 2004 skladu s členom 21 Uredbe vložil zahtevo za razveljavitev žlahtniteljske pravice v Skupnosti, ki je bila predhodno podeljena za sorto LEMON SYMPHONY, ker naj lastnosti, ki so bile uporabljene za opis sorte, vključno z lastnostmi, ki so bile ocenjene pri pregledu razločljivosti, ne bi bile nespremenljive in naj zato ne bi izpolnjevale pogojev iz člena 9. USRS je z dopisom z dne 10. maja 2007 R. Schröderja obvestil, da je pristojni odbor odločil, da pogoji za razveljavitev na podlagi člena 21 Uredbe niso izpolnjeni (v nadaljevanju: odločba o zavrnitvi razveljavitve).

19 — Člen 87(4).

20 — Člen 72.

21 — V zvezi s tem je na Splošno sodišče mogoča pritožba le iz pravnih razlogov. Razlogi, iz katerih je tako tožbo mogoče vložiti v skladu s členom 73(2), vključujejo nepristojnost, bistvene kršitve postopka, kršitve Pogodbe, osnovne uredbe ali katerega koli pravnega pravila v zvezi z njihovo uporabo ter zaradi zlorabo pooblastil.

22 — Uredba o uvedbi izvedbenih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 2100/94 v zvezi s postopki, ki potekajo na Uradu Skupnosti za rastlinske sorte (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 3, zvezek 17, str. 327) (v nadaljevanju: izvedbena uredba). Razveljavljena in nadomeščena je bila z Uredbo Komisije (ES) št. 874/2009 (UL L 251, str. 3), in sicer z učinkom od 14. oktobra 2009, kar je po dejanskem stanju iz postopka v glavni stvari. Ta pravila vključujejo pravico strank v postopku do vložitve dokumentov v utemeljitev svojih stališč (člen 57) in pravila v zvezi z dokaznim postopkom (člen 60) ter pooblastitvijo strokovnjakov (člen 61).

23 — J. Hansson je menil tudi, da prodaja SUMOST 01 krši njegove pravice v zvezi z LEMON SYMPHONY. Zato je proti družbi Grünewald pred nemškimi sodišči vložil tožbo, ki ji je bilo ugodeno. Pritožba, ki jo je družba Grünewald vložila pri Bundesgerichtshof (zvezno sodišče), je bila 23. aprila 2009 zavrnjena.

26. USRS se je 7. decembra 2004 odločil, da bo opravil preskušanje, da bi ugotovil, ali sorta LEMON SYMPHONY še obstaja v nespremenjeni obliki. Bundessortenamt je 14. septembra 2005 pripravil poročilo o preskušanju, s katerim je ugotovil, da se sorta ohrani. Temu poročilu je bil priložen nov opis sorte LEMON SYMPHONY z istim datumom, iz katerega je med drugim razvidno, da je bila lastnost „rast poganjkov“ od tedaj izražena kot „od polpokončna do vodoravna“. USRS je z dopisom z dne 25. avgusta 2006, poslanim J. Hanssonu, predlagal prilagoditev uradnega opisa sorte LEMON SYMPHONY, ki je bil leta 1997 vpisan v register, novemu opisu z dne 14. septembra 2005. USRS je menil, da je ta prilagoditev nujna, prvič, zaradi napredka na področju žlahtninjenja rastlin od tehničnega preverjanja iz leta 1997 in, drugič, ker je po spremembah smernic za preskušanje leta 2001 razliko ocene lastnosti „rast poganjkov“ mogoče pojasniti z okoliščino, da v „Tabeli lastnosti VI“, ki se je uporabljala leta 1997, ni bila navedena nobena primerjalna sorta in da je bila LEMON SYMPHONY najbolj pokončna sorta v tem letu. Poleg tega se je število sort vrste *Osteospermum ecklonis* od leta 1997 znatno povečalo, smernice za preskušanje pa so bile delno spremenjene, zaradi česar je bilo treba prilagoditi ravni izražanja.

27. J. Hansson je ta predlog z dopisom z dne 22. septembra 2006 sprejel. USRS je z dopisom z dne 18. aprila 2007 J. Hanssona obvestil o svoji odločitvi, da bo v skladu s členom 87(4) Uredbe po uradni dolžnosti prilagodil uradni opis sorte LEMON SYMPHONY (v nadaljevanju: odločba o prilagoditvi). Urad je 21. maja 2007 R. Schröderja obvestil o odločbi o prilagoditvi opisa in o zamenjavi uradnega opisa sorte LEMON SYMPHONY, ki je bil leta 1997 vpisan v register žlahtniteljskih pravic v Skupnosti, s tistim iz leta 2005.

28. R. Schröder je pri odboru za pritožbe vložil pritožbe zoper zavrnitveno odločbo, odločbo o zavrnitvi razveljavitve in odločbo o prilagoditvi.²⁴ Z nobeno pritožbo ni uspel.

29. R. Schröder je 11. aprila 2007 vložil predlog za razglasitev ničnosti ŽPS, podeljenih za LEMON SYMPHONY. USRS je z dopisom z dne 26. decembra 2007 ta predlog zavrnil. Pri odboru je bila 19. oktobra 2007 vložena pritožba.²⁵

30. Odbor je 23. januarja 2009 pritožbo kot neutemeljeno zavrnil (v nadaljevanju: odločba glede ničnosti). Ugotovil je naslednje. Prvič, Bundessortenamt je USRS obvestil o tveganju nezanesljivosti preskušanja, če bi se uporabil predloženi material (brsteče rastline, obdelane z regulatorji rasti), vendar mu je bilo svetovano, naj nadaljuje preskušanje in iz predloženega materiala pripravi potaknjence. Drugič, po ustaljeni praksi se vse sorte, uporabljene v okviru preskusa, razmnožijo s potaknjenci, pri čemer se potaknjenci pripravijo hkrati, da bi se zagotovila enaka fiziološka starost vseh materialov. Tretjič, vprašanje kemijske obdelave ni bilo tako preprosto, kot je trdil R. Schröder.²⁶ Četrtič, mogoče je utemeljeno sklepati, da obdelava z regulatorji rasti ni vplivala na preskušanje. Vrsta regulatorjev rasti, ki je uporabljena pri razmnoževanju, običajno nima trajnega učinka, saj je za nadaljnji nadzor rasti nujno dodatno škropljenje z regulatorji rasti (odbor so informacije, ki jih je v zvezi s tem predložil J. Hansson, prepričale). Petič, trditev R. Schröderja, da so bile vse referenčne sorte, navedene v smernicah, leta 1997 znane, ni upoštevana. Šestič, sorta LEMON SYMPHONY, ki je bila pridobljena z generičnim križanjem med vrstama *Osteospermum* in *Dimorphoteca*, je kot taka edinstvena ne samo zaradi morfoloških lastnosti, temveč tudi zaradi nepretrganega obdobja cvetenja, ki je veliko daljše kot pri trenutnih sortah vrste *Osteospermum*. Zaradi edinstvenosti sorte LEMON SYMPHONY za preskušanje, ki ga je leta 1997 opravil Bundessortenamt, ni bilo mogoče najti referenčnih sort, s katerimi bi bilo mogoče to sorto primerjati.

24 — Ustrezne odločbe odbora za pritožbe so A 005/2007 (o prijavi za podelitev ŽPS za sorto SUMOST 01), A 006/2007 (o zahtevi za razveljavitve ŽPS za sorto LEMON SYMPHONY) in A 007/2007 (o izpodbijanju odločbe USRS o prilagoditvi uradnega opisa sorte LEMON SYMPHONY po uradni dolžnosti).

25 — A 010/2007 (o izpodbijanju odločbe USRS glede ničnosti ŽPS za sorto LEMON SYMPHONY) (v nadaljevanju: sporna odločba).

26 — Glede na navedbe odbora je tako, ker je bila zadevna kemijska obdelava izvedena v skladu z upoštevnimi protokoli preskušanja.

31. R. Schröder je v dopisu z dne 30. marca 2009 navedel vrsto očitkov in ugovorov v zvezi z zapisnikom in potekom obravnave, ki je potekala 23. januarja 2009. Pripravljen je bil pred Splošnim sodiščem predlagati dokaze v utemeljitev svojih trditev.²⁷

Postopek pred Splošnim sodiščem in izpodbijana sodba

32. R. Schröder je pri Splošnem sodišču vložil štiri ločene tožbe zoper odločbe odbora.²⁸ V vseh je predlagal razglasitev ničnosti zadevne odločbe in naložitev plačila stroškov USRS. Vse štiri zadeve so bile združene za izdajo sodbe.

33. Splošno sodišče je poudarilo, da so prve tri združene zadeve (T-133/08, T-134/08 in T-177/08) tesno povezane in da so odvisne od zadeve T-242/09, ki se nanaša na postopek za ugotovitev ničnosti. Zato je bila najprej obravnavana ta zadeva.

34. R. Schröder je navedel štiri tožbene razloge. S prvimi tremi je zatrjeval kršitve osnovne uredbe, in sicer: (i) člena 76 (preverjanje dejstev s strani urada po uradni dolžnosti) in člena 81 (uporaba procesnih določb, ki so priznane v državah članicah); (ii) člena 7 (pogoji za razločljivost sorte) in člena 20 (ničnost ŽPS); ter (iii) člena 75 (obveznost obrazložitve). Četrty tožbeni razlog se je nanašal na kršitev člena 63(1) in (2) izvedbene uredbe (pravila v zvezi z zapisnikom ustne obravnave in dokaznim postopkom).

35. Splošno sodišče je ugotovilo, da predlogi v zadevi T-242/09 niso utemeljeni. Zato je s sodbo z dne 18. septembra 2012 tožbo zavrnilo.

36. Splošno sodišče je tožbam v zadevah T-133/08, T-134/08 in T-177/08 ugodilo zaradi kršitve člena 59(2) izvedbene uredbe glede poziva na ustno obravnavo pred USRS in zaradi kršitve pravice do izjave. Zato je razveljavilo odločitve odbora iz zavrnitvene odločbe, odločbe o zavrnitvi razveljavitve in odločbe o prilagoditvi.

Pritožba in postopek pred Sodiščem

37. R. Schröder predlaga razveljavitve izpodbijane sodbe v delu, ki se nanaša na odločitev v zadevi T-242/09, na njegov predlog za ugotovitev ničnosti ŽPS za sorto LEMON SYMPHONY in na njegove stroške štirih postopkov pred Splošnim sodiščem.

38. Šest pritožbenih razlogov, ki jih navaja R. Schröder, je mogoče povzeti tako. Prvič, Splošno sodišče naj bi s tem, da je razsodilo, da odbor v postopku za ugotovitev ničnosti ni mogel ravnati po uradni dolžnosti, napačno uporabilo pravo. Pri tem naj bi Splošno sodišče kršilo njegove pravice glede dokaznega bremena in izvajanja dokazov pred odborom – tako naj ne bi izpolnilo svoje dolžnosti izvajanja nadzora in naj bi kršilo njegovo pravico do poštenega sojenja, dobrega upravljanja in učinkovitega pravnega sredstva. Drugič, Splošno sodišče naj bi napačno ugotovilo, da lahko stranka v postopku pred odborom predlaga ukrepe procesnega vodstva, le če je v utemeljitev takega predloga predložila vsaj *prima facie* dokaze, s čimer naj bi kršilo pravila o dokaznem bremenu in izvajanju dokazov. Poleg tega naj bi Splošno sodišče, tudi če v postopku za ugotovitev ničnosti pred odborom dokazno breme nosi pritožnik, R. Schröderju odreklo pravico do izjave ter izkrivilo dejstva in dokaze. Tretjič, Splošno sodišče naj bi s tem, da je predpostavljalo, da je dejstvo (praksa razmnoževanja preskusnih primerkov s potaknjenci) „splošno znano“, pri čemer po mnenju R. Schröderja ni točno, napačno uporabilo pravo. Tako naj ne bi izpolnilo svoje dolžnosti izvajanja nadzora in naj bi izkrivilo

27 — R. Schröder je to pripravljenost izrazil potem, ko je pri Splošnem sodišču 24. junija 2009 vložil tožbo: glej točko 77 sodbe Splošnega sodišča.

28 — Gre za: zadevo T-177/08 (zavrnitvena odločba A 005/2007); zadevo T-134/08 (odločba o zavrnitvi razveljavitve A 006/2007); zadevo T-133/08 (odločba o prilagoditvi A 007/2007); in zadevo T-242/09 (odločba glede ničnosti A 010/2007).

dejstva in dokaze. Četrtrič, Splošno sodišče naj bi napačno presodilo, da ni predložil dokazov v utemeljitev svoje trditve o učinkih regulatorjev rasti. Sodba naj bi bila tako protislovna in pomanjkljivo obrazložena. Poleg tega naj Splošno sodišče ne bi izvedlo nadzora nad zakonitostjo odločbe odbora. Petič, z ugotovitvijo, da lastnost „rast poganjkov“ ene sorte vrste *Osteospermum* ni bila vključena v preskušanje razločljivosti, naj bi bila kršena člena 7 in 20 osnovne uredbe. Gre za nedopustno razširitev predmeta spora, s čimer naj bi Splošno sodišče po uradni dolžnosti obravnavalo vprašanje, ki mu ga stranki nista predložili v odločanje in ki ni stvar javnega reda. Šestič, R. Schröder izpodbija ugotovitev, da je „rast poganjkov“ ene sorte vrste *Osteospermum* mogoče ugotoviti glede na druge rastline, vključene v zadevno preskušanje. Taka ugotovitev naj bi pomenila izkrivljanje dejstev, kršitev uredbe, nedopustno razširitev predmeta spora in kršitev dolžnosti izvajanja celovitega nadzora. Odločitev naj bi zato bila protislovna.

39. USRS ob podpori J. Hanssona (imetnik pravice za sorto LEMON SYMPHONY, ki je intervenient v postopku pred Splošnim sodiščem in druga stranka v postopku pred odborom za pritožbe) Sodišču predlaga, naj pritožbo zavrne in R. Schröderju naloži plačilo stroškov postopka.

Presoja

Prvi pritožbeni razlog: napačna uporaba prava pri ugotovitvi, da odbor ni mogel delovati po uradni dolžnosti, ter kršitev pravice do učinkovitega pravnega sredstva in poštenega sojenja

Upoštevni odlomki iz sodbe Splošnega sodišča

40. Splošno sodišče je navedlo, da, strogo gledano, člena 76 osnovne uredbe (v zvezi preučitvijo dejstev po uradni dolžnosti) ni mogoče uporabiti v postopku pred odborom za pritožbe.²⁹ Odbor za pritožbe je pristojen zgolj za to, da na zahtevo zainteresirane stranke odloči o zakonitosti odločbe USRS, sprejete na podlagi člena 20(1)(a) Uredbe, s katero je zavrnjena ugotovitev ničnosti žlahtniteljske pravice Skupnosti z utemeljitvijo, da ta stranka ni dokazala, da pogoji iz členov 7 ali 10 Uredbe ob podelitvi ŽPS niso bili izpolnjeni.³⁰ Ker USRS postopka za ugotovitev ničnosti ni uvedel po uradni dolžnosti, temveč na predlog R. Schröderja, mora v skladu s členoma 76 in 81 Uredbe v povezavi s členom 20 Uredbe ta dokazati, da so pogoji za ugotovitev te ničnosti izpolnjeni.³¹ Ta ureditve glede dokaznega bremena in izvajanja dokazov se precej razlikuje od ureditve, določene v členu 76 Uredbe Sveta (ES) št. 207/2009 o blagovni znamki Skupnosti.³² Razliko v pravilih glede dokazovanja med ureditvama blagovne znamke skupnosti in žlahtninjenja rastlin pa je mogoče pojasniti s tem, da osnovna uredba, drugače kot Uredba o znamki Skupnosti, ne razlikuje med absolutnimi in relativnimi razlogi za zavrnitev registracije. Pravila iz osnovne uredbe so skladna s pravili iz Uredbe Sveta (ES) št. 6/2002,³³ ki ureja modele, in s splošnimi pravnimi načeli ter postopkovnimi predpisi, ki se uporabljajo v zvezi z dokaznim bremenom in izvajanjem dokazov, med drugim z vodilom *actori incumbit onus probandi*.³⁴ Tako je bilo treba prvi tožbeni razlog zavrniti, saj je temeljil na napačni predpostavki, da v obravnavani zadevi dokazno breme v skladu s členoma 76 in 81 osnovne uredbe nosi USRS.³⁵

29 — Točka 126.

30 — Točka 128.

31 — Točka 129.

32 — Z dne 26. februarja 2009 (UL L 78, str. 1) (v nadaljevanju: Uredba o blagovni znamki Skupnosti), ki določa, da Urad za usklajevanje na notranjem trgu (v nadaljevanju: UUNT) postopkih, ki potekajo pred njim, preveri dejstva po uradni dolžnosti; vendar je UUNT v postopkih v zvezi z relativnimi razlogi za zavrnitev registracije pri tem preverjanju omejen na zahtevani ukrep in na dejstva, dokaze in navedbe, ki so jih podale stranke. Glej točko 130.

33 — Z dne 12. decembra 2001 o modelih Skupnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 27, str. 142) (v nadaljevanju: Uredba o modelih), ki določa, da UUNT preveri dejstva po uradni dolžnosti, razen v postopkih v zvezi z razglasitvijo ničnosti, v katerih je omejen na preizkus dejstev, dokazov in argumentov, ki so jih podale stranke. Glej točko 131.

34 — Točka 132. Glej tudi člen 81(1) osnovne uredbe.

35 — Točka 133.

41. Splošno sodišče je nato ugotovilo, da iz določb osnovne uredbe ni razvidno, da je postopek pred USRS popolnoma preiskovalen. Zlasti je treba „instrukcijsko načelo“ (določeno v zvezi s preskušanjem v prvem stavku člena 76) uskladiti s pravilom iz drugega stavka istega člena, v skladu s katerim USRS ne upošteva dejstev ali dokaznega gradiva, ki ni bilo predloženo v roku, ki ga je določil. Tako morajo stranke v postopku pred USRS pravočasno navesti dejstva, za katera želijo, da bi jih USRS ugotovil in presodil, tako da predložijo dokaze, s katerimi želijo ta dejstva utemeljiti.³⁶ Ker se te določbe uporabljajo za pritožbeni postopek zoper odločbo USRS, ki je bila sprejeta na podlagi člena 20 Uredbe in s katero je bila razglasitev ničnosti ŽPS zavrnjena, mora tako stranka, ki predlaga razglasitev ničnosti, navesti dejstva in predložiti dokaze, ki po njenem mnenju omogočajo ugotovitev, da so pogoji za razglasitev ničnosti ŽPS izpolnjeni. Odbor mora nato skrbno in nepristransko preučiti vse upoštevne dejavnike zadeve, pri čemer mora biti pozoren na spoštovanje splošnih pravnih načel in postopkovnih predpisov, ki se uporabljajo na področju dokaznega bremena in izvajanja dokazov.³⁷

42. Splošno sodišče je nato ugotovilo, da R. Schröder odboru v bistvu očita, da je svojo odločbo oprl le na različico dejstev, ki sta jo podala USRS in J. Hansson, ne da bi zbral ali presojal dokaze, ki jih je predložil on, in zlasti ne da bi ugodil njegovemu predlogu za sprejetje pripravljalnega ukrepa, in sicer izvedenskega mnenja, s katerim bi se med drugim ugotovil učinek regulatorjev rasti.³⁸ Ugotovilo je, da predlogu R. Schröderja ni mogoče ugoditi, saj ni predložil nobenih dokazov v utemeljitev takih ukrepov.³⁹

43. Splošno sodišče je razsodilo, da R. Schröder v upravni fazi postopka ni predložil nobenih tehtnih informacij (kot je *ad hoc* znanstvena študija, izvleček strokovne objave, izvedensko poročilo, opravljeno na njegov predlog, ali zgolj izjava izvedenca za botaniko ali vrtnarstvo), ki bi lahko pomenila *prima facie* dokaz v utemeljitev njegove (večkrat ponovljene, vendar nikoli potrjene) trditve, (ki so jo vsi drugi udeleženci v postopku prerekali), da sta mehanična in kemična obdelava ali razmnoževanje s potaknjenci, kot v obravnavani zadevi, lahko izkrivila preskušanje iz leta 1997.⁴⁰ Poleg tega, čeprav je odbor sprejel trditve USRS in J. Hanssona, pa tega ni storil „enostransko in brez preverjanja“ (kot to trdi R. Schröder), temveč na podlagi lastnega znanja in izvedenstva na področju botanike, potem ko je med drugim proučil, ali je bilo sorto LEMON SYMPHONY leta 2005 še mogoče opisati z uporabo smernic za preskušanje iz leta 1997, in obrazložil, zakaj je nameraval sprejeti trditve USRS in J. Hanssona in ne trditve, ki jih je navedel R. Schröder.⁴¹

44. Splošno sodišče je razsodilo, da R. Schröder ni pravno zadostno dokazal, da je odbor kršil pravila v zvezi z dokaznim bremenom in izvajanjem dokazov.⁴² R. Schröder je s tem predlogom dejansko želel doseči ponovno presojo upoštevni dejstev in dokazov.⁴³

45. Splošno sodišče je nato zavrnilo še druge trditve R. Schröderja, s katerimi ta odboru očital, da ni odgovoril na njegove trditve glede nezanesljivosti preskušanja iz leta 1997. Prvič, ugotovilo je, da je bilo to preskušanje opravljeno na primernem rastlinskem materialu, in sicer na potaknjencih, prvotno pripravljenih iz rastlin, ki jih je J. Hansson poslal Bundessortenamt. Drugič, R. Schröder ni navedel nobene druge rastlinske sorte, od katere se sorta LEMON SYMPHONY, tudi če bi bila opisana tako, da je rast njenih poganjkov „od polpokončna do vodoravna“, leta 1997 ne bi jasno razlikovala. Ta presoja je skladna z glavnimi trditvami USRS in J. Hanssona.⁴⁴ Tako tudi če bi bila, kot to trdi R. Schröder, pri preskušanju ugotovljena napačna raven izražanja lastnosti „rast poganjkov“ in bi bilo

36 — Točka 134.

37 — Točka 135.

38 — Točka 136.

39 — Točka 137; glej zlasti sodbo *ILFO/Visoka oblast*, 51/65, EU:C:1966:21.

40 — Točka 138.

41 — Točka 139.

42 — Točka 140.

43 — Točka 141.

44 — Točka 158.

treba od leta 1997 pripisati drugačno raven izražanja, to nikakor ne bi vplivalo na presojo razločljivosti sorte LEMON SYMPHONY za namene člena 7 Uredbe, saj ta presoja ni bila opravljena izključno – oziroma nikakor – na podlagi te lastnosti.⁴⁵ V zvezi s tem se prilagojeni opis sorte LEMON SYMPHONY iz leta 2005 od opisa iz leta 1997 razlikuje le v spremembi lastnosti „rast poganjkov“ iz „pokončna“ v „polpokončna“.⁴⁶ Poleg tega R. Schröder ni dokazal, da zaradi te spremembe merila RIN⁴⁷ leta 1997 niso bila izpolnjena. Tako bi bile ŽPS za sorto LEMON SYMPHONY v vsakem primeru podeljene.⁴⁸ Poleg tega e odbor izrecno zavrnil trditve R. Schröderja, da bi se, če bi bilo preskušanje sorte SUMOST 01 opravljeno z uporabo opisa sorte LEMON SYMPHONY iz leta 1997, ugotovilo, da se ti sorti jasno razločujeta.⁴⁹

46. Splošno sodišče je razsodilo, da tehničnih trditev R. Schröderja glede na tehnične preudarke iz sporne odločbe, ki so predmet omejenega nadzora, ter glede na trditve, ki sta jih USRS in J. Hansson navedla v odgovor, nikakor ni mogoče sprejeti.⁵⁰ To, da rastlinski material, ki ga je J. Hansson poslal Bundessortenamt, ni ustrezal zahtevam, ki jih je ta urad navedel v dopisu z dne 6. novembra 1996, ni bilo odločilno.⁵¹

47. V zvezi s sporom glede lastnosti „rast poganjkov“ je Splošno sodišče opozorilo, da gre za vprašanje, ali je treba to lastnost ugotavljati glede na relativna ali absolutna merila.⁵² Zavrnilo je trditve R. Schröderja in ugotovilo, da je treba to lastnost presojati relativno in primerjalno med sortami iste vrste, pri čemer se je sklicevalo na obrazložitev, ki jo je podal Bundessortenamt.⁵³ Splošno sodišče je ugotovilo, da je sorta LEMON SYMPHONY med letoma 1997 in 2005 ostala povsem nespremenjena. Ni šlo za vsebinsko spremembo opisa, ki bi se nanašala na identiteto sorte, temveč zgolj za spremembo prvotno izbranih izrazov. Ta sprememba ni spremenila identitete sorte, temveč je le omogočila, da se ta natančneje opiše, zlasti glede njene opredelitve v primerjavi z drugimi sortami te vrste.⁵⁴ Nazadnje, Splošno sodišče je pri tej ugotovitvi upoštevalo fotografije rastlin iz spisa, sestavljenega iz gradiva iz postopkov pred nemškimi sodišči.⁵⁵

Trditve strank

48. R. Schröder v utemeljitev prvega pritožbenega razloga navaja štiri trditve. Trdi, da je Splošno sodišče s tem, da je razsodilo, da v postopku za ugotovitev ničnosti odbor ne razišče dejstev po uradni dolžnosti, napačno uporabilo pravo. S tem je: (i) kršilo člen 51 izvedbene uredbe; (ii) zmotno ugotovilo, da je postopek za ugotovitev ničnosti kontradiktoren;⁵⁶ (iii) izkrivilo dejstva z navedbo, da je R. Schröder trdil, da dokazno breme nosi USRS; in (iv) s tem, da ni presojalo dokazov, ki jih je R. Schröder predlagal v postopku pred navedenim sodiščem, kršilo njegove temeljne pravice.

49. USRS trdi, da je opis upravnega postopka pred odborom, ki ga je navedlo Splošno sodišče, napačen, saj odbor nima pravice preverjati dejstev po uradni dolžnosti. Vendar vseeno trdi, da prvi pritožbeni razlog ni utemeljen in/ali da je brezpredmeten; in da tudi ni dopusten v delu, v katerem R. Schröder predlaga ponovno preučitev dejstev.

45 — Točka 159.

46 — Točka 160.

47 — Določena v tehničnem protokolu USRS za preskušanje razločevalnih lastnosti, izenačenosti in nespremenljivosti (RIN); glej točko 2 zgoraj.

48 — Točka 161.

49 — Točka 162.

50 — Točka 163.

51 — Točka 164.

52 — Točka 165.

53 — Točka 166.

54 — Točki 167 in 168.

55 — Točka 169.

56 — Člen 20 osnovne uredbe.

50. J. Hansson podpira trditve USRS.

Analiza

51. Za proučitev prvega pritožbenega razloga, ki ga navaja R. Schröder, je potrebna razlaga člena 76 osnovne uredbe. Ali so taki postopki preiskovalni ali kontradiktorni; in ali stranka, ki predlaga razglasitev ničnosti, nosi dokazno breme? Med strankama ni sporno, da je Splošno sodišče napačno razsodilo, da se člen 76 Uredbe v postopku pred odborom ne uporablja.

52. S tem stališčem se strinjam tudi sama.

53. Najprej bom proučila člen 76 v zvezi s postopkom pred USRS, nato pa še pred odborom. V skladu s prvim delom člena 76 mora USRS po uradni dolžnosti raziskati dejstva, če se ta nanašajo na vsebinske preglede in preskušanje.⁵⁷ Tako ima Urad, če se v postopku za ugotovitev ničnosti zatrjuje, da pogoji iz člena 7 (glede razločljivosti sorte rastlin) niso izpolnjeni, izrecno dolžnost, da razišče dejstva.

54. Drugi del člena 76 sicer res določa, da imajo pri predlaganju dokazov določeno vlogo tudi stranke, saj USRS ne sme upoštevati dejstev ali dokaznega gradiva, ki niso bili predloženi v skladu z upoštevnim rokom. Jasno je, da ima stranka, ki predlaga razglasitev ničnosti, vlogo pri predlaganju dokazov v utemeljitev svoje zahteve in pravico, da te dokaze predlaga.⁵⁸

55. Vendar to besedilo pomeni, da USRS ne more sprejeti odločitve zgolj na podlagi tega, da oseba, ki predlaga razglasitev ničnosti, ni izpolnila dokaznega bremena, saj ima izrecno dolžnost, da v zvezi s preskušanjem razišče dejstva po uradni dolžnosti.

56. Poleg tega je iz upoštevnih določb izvedbene uredbe⁵⁹ razvidno, da so postopki bolj preiskovalni kot kontradiktorni, saj Urad vodi postopek glede predlaganja dokazov in naročanja strokovnih poročil. V nasprotju s tem pa v izključno kontradiktornih postopkih dokazno breme v zvezi s predlogi nosi tožeča stranka, tožena stranka pa mora dokazati, da so okoliščine, na katerih temelji obramba, izpolnjene.

57. Določbe, ki urejajo postopek pred USRS, veljajo tudi za odbor.⁶⁰ Odbor pri odločanju o pritožbi zoper odločbo USRS lahko izvršuje „vsako pooblastilo, ki je v pristojnosti urada“.⁶¹ Ker ima USRS pri opravljanju svojih nalog široko polje proste presoje⁶² in jasno ter uveljavljeno vlogo v skladu s členom 76 Uredbe za preiskavo dejstev po uradni dolžnosti – zlasti v zvezi s preskušanjem – iz izrecnega besedila člena 72 Uredbe in člena 51 izvedbene uredbe izhaja, da se člen 76 *mutatis mutandis* uporablja za odbor.

58. Ne trdim, da *mora* odbor vedno, ko je predlog za razglasitev ničnosti vložen z utemeljitvijo, da zahteve iz člena 7 glede razločljivosti niso izpolnjene, zahtevati preskušanje za namene člena 55 (1). (Tega ne trdi niti R. Schröder. Slednji meni, da je bilo preskušanje iz leta 1997 neustrezno in da bi odbor, če bi preiskal razpoložljive dokaze, to tudi neizogibno ugotovil. Odbor je to stališče zavrnil, Splošno sodišče pa je njegove ugotovitve potrdilo). Vendar menim, da je Splošno sodišče s tem, da je člen 76 osnovne uredbe razlagalo tako, da se v postopku pred odborom ne uporablja, napačno uporabilo pravo.

57 — Izvedene v skladu s členoma 54 in 55 osnovne uredbe.

58 — Glej tudi člen 57 izvedbene uredbe.

59 — Glej člena 60 in 61 izvedbene uredbe.

60 — Člen 51 izvedbene uredbe.

61 — Člen 72 osnovne uredbe.

62 — Sodba *Brookfield New Zealand in Elaris/USRS in Schniga*, C-534/10 P, EU:C:2012:813, točka 50.

59. Ob tem se strinjam s Splošnim sodiščem, da pri ŽPS ni absolutnih in relativnih razlogov, ki bi ustrezali tistim za zavrnitev registracije znamke. V postopku za razglasitev ničnosti ŽPS je (v obravnavani zadevi) upoštevno, ali so pogoji iz člena 7 Uredbe, ki urejajo razločljivosti sorte, izpolnjeni. Ta preiskava zahteva tehnično znanje in izvedenstvo, ki ju imata za opravljanje potrebne presoje (Urad in) odbor za pritožbe. Ta postopek ni enak postopku iz ureditve znamke Skupnosti, katerega namen je v postopku z ugovorom ugotoviti, ali lahko imetnik prejšnje znamke dokaže določene elemente, kot je resna in dejanska uporaba prejšnje znamke. Ta vprašanja se v okviru predloga za ugotovitev ničnosti v skladu z ureditvijo ŽPS, kakršen je obravnavani predlog, kjer je vprašanje, ali je bila v času, ko je bila ŽPS podeljena (leta 1999, na podlagi preskušanja iz leta 1997), sorta LEMON SYMPHONY razločljiva sorta, ne pojavljajo.⁶³ Glede tega trditve R. Schröderja v zvezi z določbami, ki urejajo dokazno breme in izvajanje dokazov v okviru Uredbe o blagovni znamki Skupnosti, niso upoštevne.

60. Splošno sodišče se sklicuje tudi na člen 63(1) Uredbe o modelih. Menim, da ima tudi ta uredba drugačen okvir, kot je okvir ŽPS, zato s to navedbo izpodbijane sodbe ni mogoče izpodbiti. Prvič, v členu 63(1) je splošno pravilo, da UUNT v postopku v zvezi z modeli preveri dejstva po uradni dolžnosti. To pravilo je posebno glede na postopek za ugotovitev ničnosti, v katerem je UUNT omejen na preučitev dejstev in dokazov, ki jih predlagajo stranke. To izhaja iz dejstva, da UUNT takega postopka v skladu z Uredbo o modelih ne more začeti sam.⁶⁴ Pri postopku za ugotavljanje ničnosti v skladu s členom 20 osnovne uredbe ni temu enakovrednih zahtev.

61. Poleg tega R. Schröder Splošnemu sodišču upravičeno očita, da je njegov tožbeni razlog opredelilo, kot da temelji na predpostavki, da dokazno breme nosi USRS. Te opredelitve ne potrjuje opis trditve R. Schröderja, ki ga je Splošno sodišče navedlo v točki 105 svoje sodbe. Vendar ta napaka Splošnega sodišča ne pomeni izkrivljanja dejstev.⁶⁵ Ne gre za ugotovitev dejstev, temveč za napačen opis tožbenega razloga. Tako ta napaka za veljavnost izpodbijane sodbe ni upoštevna.

62. Ali so bile zaradi teh napak R. Schröderju kršene temeljne pravice do dobrega upravljanja in do poštenega sojenja?

63. R. Schröder je pred Splošnim sodiščem trdil, da je odbor svojo odločitev oprl izključno na dejstva, ki sta jih navedla USRS in J. Hansson. Trdil je, da bi moral odbor zbrati dokaze po uradni dolžnosti, nato pa presoditi še dokaze, ki jih je predlagal R. Schröder, zlasti v zvezi z njegovo trditvijo, da je bilo preskušanje iz leta 1997 nepopravljivo pomanjkljivo, ker (i) so bile preskušane rastline vzgojene iz potaknjencev, obdelanih z regulatorji rasti; in ker (ii) taka obdelava v času preskušanja ni „prenehala“ učinkovati.

64. R. Schröder je trdil, da je odbor s tem kršil njegove temeljne pravice do nepristranskega in pravičnega obravnavanja njegovih zadev (člen 41 Listine) ter do učinkovitega pravnega sredstva in poštenega sojenja (člen 47 Listine). Zdaj trdi, da Splošno sodišče pri sprejemanju odločitve ni preučilo, ali je odbor skrbno in nepristransko preučil vse upoštevne elemente obravnavane zadeve. Poleg tega naj Splošno sodišče ne bi presodilo dejstev, ki jih odbor ni zadostno preučil, in naj bi le potrdilo to izkrivljanje dejstev. Če Splošno sodišče teh napake ne bi storilo, bi naj namreč odločilo, da je odbor za pritožbe pri sprejetju odločbe kršil temeljne pravice R. Schröderja. Splošno sodišče je s temi napakami samo kršilo pravice, ki jih ima R. Schröder v skladu s členoma 41 in 47 Listine.

65. Trditve R. Schröderja ne sprejemam.

63 — Znamka Skupnosti se lahko na podlagi člena 52(1) Uredbe o blagovni znamki Skupnosti razglasi za nično, če je bila na primer registrirana v nasprotju z določbami člena 7, ker je zadevna znamka med drugim brez slehernega razlikovalnega učinka.

64 — Člen 52 Uredbe o modelih.

65 — Sodba *PepsiCo/Grupo Promer Mon Graphic*, C-281/10 P, EU:C:2011:679, točki 78 in 79.

66. Splošno sodišče je ugotovilo, prvič, da R. Schröder v nobeni fazi upravnega postopka ni predložil nobenega elementa, ki bi lahko pomenil *prima facie* dokaz v utemeljitev njegove trditve, da bi lahko kemijska in mehanska obdelava ali gojenje iz potaknjencev (kot je bilo v tem primeru) izkrivilo rezultate preskušanja sorte LEMON SYMPHONY iz leta 1997.⁶⁶ Drugič, Splošno sodišče je zavrnilo njegovo trditev, da je odbor sprejel ugotovitev zgolj s sklicevanjem na dokaze, ki sta jih predložila J. Hansson in USRS. Menilo je, da se je odbor, čeprav so ga prepričale zadnjenavedene trditve, skliceval na lastno znanje in izvedenstvo v botaničnih zadevah.⁶⁷ Tretjič, Splošno sodišče je ugotovilo, da je R. Schröder v bistvu želel doseči novo presojo dejstev in dokazov.⁶⁸ Nato je preučilo ugotovitve odbora in ugotovilo, da so združljive z objektivnimi podatki iz spisa. Četrto, ugotovilo je, da je bilo po izkušnjah odbora „splošno znano“ dejstvo,⁶⁹ da se praksa gojenja sadik s potaknjenci uporablja za vse sorte, ki so se uporabljale pri preskušanju. Petič, štelo je, da je R. Schröder le izpodbijal ugotovitve odbora v zvezi s tem.⁷⁰

67. Menim, da Splošno sodišče pri tej presoji ni le potrdilo odločbe odbora. Izvedlo je namreč popoln in celovit nadzor nad postopkom pred odborom. Upoštevalo je dokaze, ki so jih predložile vse stranke. Ugotovilo je, da R. Schröder ni predložil nobenega dokaza v utemeljitev svojih trditvev. Prav tako je ugotovilo, da se je odbor pri ocenjevanju dejanskih in tehničnih elementov v tej zadevi oprl na svoje strokovno znanje.⁷¹

68. Zato menim, da R. Schröderju niso bile kršene temeljne pravice do dobrega upravljanja, učinkovitega pravnega sredstva in poštenega sojenja.

69. R. Schröder prav tako trdi, da Splošno sodišče ni upoštevalo tega, da odbor ni obrazložil svoje odločitve v skladu s členom 75 osnovne uredbe.

70. Menim, da ta določba ni bila kršena. Splošno sodišče je pri ugotavljanju, ali je bilo preskušanje iz leta 1997 veljavno, preučilo razloge, na katerih temelji odločitev odbora. Ugotovilo je, da je odbor izključil navedbe glede dejstev, ki jih je R. Schröder podal glede zanesljivosti tega preskušanja. Menilo je, da ni bilo nobene očitne napake, zaradi katere bi bile te ugotovitve napačne iz razlogov, navedenih v točki 67 zgoraj. Poleg tega je ugotovilo, da R. Schröder leta 1997 ni dokazal, da bi se sorta LEMON SYMPHONY jasno razlikovala od katere koli druge sorte. Nazadnje, Splošno sodišče je zavrnilo trditve R. Schröderja, s katerimi je prerekal učinek preskušanja iz leta 1997 na podlagi tega, da je bilo izražanje lastnosti „rast poganjkov“ napačno ugotovljeno. Ugotovilo je, da ta lastnost ne vpliva na presojo razločljivosti sorte LEMON SYMPHONY za namene člena 7 Uredbe.

71. Zato menim, da četrta trditev R. Schröderja ni utemeljena.

72. Čeprav je res, da je Splošno sodišče napačno razlagalo člen 76 osnovne uredbe in da je opis, ki ga je podalo glede pojava in pomena dokaznega bremena v postopku za razglasitev ničnosti, napačen, pa izpodbijana sodba ne temelji na teh napakah. Pomembno je, da je Splošno sodišče pravilno razlagalo člena 7 in 20 Uredbe. Ugotovilo je, da je odbor za pritožbe pravilno odločil, da je v nasprotju s trditvami R. Schröderja sorta LEMON SYMPHONY razločljiva, saj je taka glede na izražene lastnosti, ki izhajajo iz genotipa, in ne iz mehanskih ali kemičnih posegov. Iz ustaljene sodne prakse izhaja, da Sodišče ni pristojno za ugotavljanje dejstev niti za presojo dokazov, ki jih je Splošno sodišče sprejelo v utemeljitev tem dejstvom, razen če so bili ti dokazi izkrivljeni. V tej zadevi niso bili.⁷²

66 — Glej točko 138 izpodbijane sodbe.

67 — Glej točko 139 izpodbijane sodbe.

68 — Glej točko 141 izpodbijane sodbe.

69 — Glej točko 149 izpodbijane sodbe.

70 — Glej točko 150 izpodbijane sodbe.

71 — Ta ugotovitev se lahko zdi neskladna z razlago, ki jo je Splošno sodišče podalo glede člena 76, saj je navedlo, da, strogo gledano, odboru ni treba raziskovati dejstev po uradni dolžnosti.

72 — Sodba *Brookfield New Zealand in Elaris/USRS in Schniga*, EU:C:2012:813, točki 39 in 40 in navedena sodna praksa.

73. Zato prvega pritožbenega razloga ni mogoče sprejeti. Ta razlog je temelj celotne pritožbe R. Schröderja, saj se preostalih pet pritožbenih razlogov nanaša na vprašanje, ali je Splošno sodišče pravilno razlagalo člena 7 in 20. Zato bom posamezne od teh razlogov obravnavala le na kratko.

Drugi pritožbeni razlog: pripravljalni ukrepi

74. R. Schröder Splošnemu sodišču očita, da je napačno potrdilo odločitev odbora o zavrnitvi njegovega predloga za pripravljalne ukrepe. Namen tega predloga je bil pridobiti izvedensko mnenje o tem, da so kemijska in mehanska obdelava ali gojenje iz potaknjencev, kot je bilo opravljeno v obravnavani zadevi, izkrivili rezultate preskušanja iz leta 1997. Splošno sodišče je njegovo trditve zavrnilo z obrazložitvijo, da za ta predlog ni predložil *prima facie* dokazov. R. Schröder navaja štiri trditve v utemeljitev drugega pritožbenega razloga. Na kratko, trdi, da je Splošno sodišče: (i) v zvezi z njegovo prošnjo za pripravljalne ukrepe kršilo pravila o dokaznem bremenu in izvedbi dokazov; (ii) ni navedlo obrazložitve ter mu je odreklo pošteno sojenje in učinkovito pravno sredstvo; (iii) po uradni dolžnosti obravnavalo vprašanje, ki mu ga stranki nista predložili v obravnavanje in ni vprašanje javnega reda, s čimer je nezakonito razširilo obseg postopka; in (iv) pri sprejemanju odločitve napačno uporabilo sodno prakso Sodišča.

75. Te trditve so štiri različice iste trditve in jih bom obravnavala skupaj.

76. Ker v Uredbi ni posebnih določb o pripravljalnih ukrepih v upravni fazi, iz člena 81 izhaja, da se za postopek pred odborom (ali USRS) uporabljajo načela postopkovnega prava, ki so splošno priznana v državah članicah. Menim, da je Splošno sodišče pravilno uporabilo načela iz sodne prakse Sodišča,⁷³ in sicer, da mora oseba, ki predlaga pripravljalne ukrepe, predložiti dokaze, ki bi te ukrepe upravičili. Namen tega pravila je zagotoviti, da se povsem nerresni predlogi ne obravnavajo. Menim, da je Splošno sodišče z napotitvijo na sodno prakso Sodišča spoštovalo določbe člena 81 Uredbe.

77. V skladu z ustaljeno sodno prakso Splošno sodišče z obveznostjo, da obrazloži sodbo (na podlagi členov 36 in 53, prvi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije), ni zavezano k natančni obrazložitvi, ki bi izčrpno in drugi za drugo sledila vsem trditvam strank v sporu. Obrazložitev je torej lahko implicitna, če zadevnim osebam omogoča, da se seznanijo z razlogi, na katerih temelji izpodbijana sodba, Sodišču pa, da ima dovolj elementov za nadzor v okviru pritožbe.⁷⁴

78. Splošno sodišče je te razloge v celoti navedlo v točkah od 136 do 139 izpodbijane sodbe. Z navedbo teh razlogov je zgolj uporabilo pravna načela za dejstva, ki so mu bila predložena. Menim, da temu ravnanju ni mogoče ničesar očitati.

79. Zato menim, da drugi pritožbeni razlog ni utemeljen.

Tretji, četrti, peti in šesti pritožbeni razlog

80. R. Schröder se v pritožbenih razlogih od tretjega do šestega osredotoča na različne vidike domnevnih pomanjkljivosti preskušanja iz leta 1997. Zato bom te pritožbene razloge obravnavala skupaj.

73 — Sodba *ILFO/Visoka oblast*, EU:C:1966:21, stran 95 in 96.

74 — Sodbi *Alliance One International in Standard Commercial Tobacco/Komisija in Komisija/Alliance One International in drugi*, C-628/10 P in C-14/11 P, EU:C:2012:479, točka 64.

81. V skladu s členom 256 PDEU in členom 58, prvi odstavek, Statuta Sodišča, je pritožba omejena na preizkus pravnih vprašanj. Le Splošno sodišče je pristojno za ugotavljanje in presojo upoštevnih dejstev ter za presojo dokazov. Presoja teh dejstev in dokazov, razen če se z njo dejstva ali dokazi izkrivljajo, ni pravno vprašanje, ki je kot tako predmet nadzora Sodišča v okviru pritožbe.⁷⁵

82. R. Schröder Splošnemu sodišču v bistvu očita, da je napačno ugotovilo naslednje. Prvič, da je praksa razmnoževanja vzorcev za preskušanje s potaknjenci „splošno znano“ dejstvo (tretji pritožbeni razlog).⁷⁶ Drugič, da uporaba regulatorjev rasti na teh vzorcih ni vplivala na veljavnost preskusov (četrti pritožbeni razlog).⁷⁷ Tretjič, da opis lastnosti „rast poganjkov“ ni vplival na presojo razločljivosti sorte LEMON SYMPHONY (peti pritožbeni razlog).⁷⁸ Četrtoč, da se opis te konkretne lastnosti presoja primerjalno glede na sorte iste vrste (šesti pritožbeni razlog).⁷⁹

83. Splošno sodišče je očitke R. Schröderja zavrnilo.

84. R. Schröder zdaj želi dokazati, da Splošno sodišče ni moglo razumno ugotoviti, da ni bilo dejstev in okoliščin, ki bi zadostovali za ugotovitev, da je bilo preskušanje iz leta 1997 nepopravljivo pomanjkljivo. Čeprav formalno zatrjuje napačno uporabo prava, dejansko izpodbija presojo dejstev, ki jo je opravilo Splošno sodišče, in dokazno vrednost, ki jo je tem dejstvom podelilo.

85. Glede na ustaljeno sodno prakso Sodišča je treba ugotoviti, da tretji, četrti, peti in šesti pritožbeni razlog zato niso dopustni.

86. Menim, da poleg tega vsekakor tudi niso utemeljeni.

87. Do izkrivljanja dejstev in/ali dokazov pride, če je brez uporabe novih dokazov obstoječa presoja očitno napačna.⁸⁰ Domnevni napaki, ki ju je opredelil R. Schröder, sta, da je Splošno sodišče navedlo, (i) da je bil avtor zabeležke v spisu strokovnjak Bundessortenamt, pri čemer sam meni, da je šlo za uradnika USRS, in (ii) da je edini element spora vprašanje, ali je treba lastnost „rast poganjkov“ ugotavljati glede na relativna ali absolutna merila.

88. Prvo vprašanje se nanaša na podrobnost o avtorju nekega zaznamka, katerega vsebina se ne izpodbija. Drugo vprašanje se nanaša na opredelitev, ki jo je Splošno sodišče podalo trditvi R. Schröderja, in ne na dokaze. Iz nobenega vprašanja ni razvidno, da bi Splošno sodišče storilo očitno napako pri presoji: nobeno na tak način ne posega v dejstva in okoliščine preskušanja iz leta 1997, da bi vplivalo na presojo tega preskušanja.

89. Poleg tega opozarjam, da so parametri za določitev pristojnosti Splošnega sodišča glede nadzora določeni v členu 73(2) osnovne uredbe. Zato (v okviru zahteve R. Schröderja za razglasitev ničnosti v skladu s členom 20) ni bilo treba opraviti popolne in natančne presoje dejanskega stanja, da bi se ugotovilo, ali sorta LEMON SYMPHONY morebiti ni razločljiva za namene člena 7(1) navedene uredbe. Namesto tega se je Splošno sodišče glede na znanstveno in tehnično zahtevnost tega vprašanja upravičeno omejilo na nadzor nad očitnimi napakami pri presoji.⁸¹

90. Splošno sodišče je zato lahko ugotovilo, da je dokaz v spisu odboru zadoščal za odločitev, da preskušanje iz leta 1997 ni bilo neveljavno zaradi pomanjkljivega materiala in da R. Schröder ni dokazal, da sorta LEMON SYMPHONY ni bila jasno razločljiva od katere koli druge sorte v letu 1997.

75 — Sodba *Brookfield New Zealand in Elaris/USRS in Schniga*, EU:C:2012:813, točki 39 in 40 in navedena sodna praksa.

76 — Glej točko 145 izpodbijane sodbe.

77 — Glej točke od 152 do 157 izpodbijane sodbe.

78 — Glej točke od 158 do 162 izpodbijane sodbe.

79 — Glej točke od 165 do 168 izpodbijane sodbe.

80 — Sodba *PepsiCo/Grupo Promer Mon Graphic*, EU:C:2011:679, točki 78 in 79 in navedena sodna praksa.

81 — Sodba *Schröder/PVO*, C-38/09 P, EU:C:2010:196, točka 77.

91. Poleg tega je iz ustreznih točk izpodbijane sodbe⁸² razvidno, da je Splošno sodišče pri svojih ugotovitvah opravilo temeljit nadzor nad odločbo odbora. Pri tem je navedlo razloge za svoje ugotovitve, ki temeljijo na razlogih in dokazih, ki so jih navedle stranke v postopku.

92. Zato ugotavljam, da če so (*quod non*) pritožbeni razlogi od tretjega do šestega dopustni, ti vsekakor niso utemeljeni.

Stroški

93. Če se Sodišče strinja z mojo presojo, da je treba pritožbo zavrniti, naj v skladu s členi 137, 138, 140 in 184 Poslovnika odloči, da stroške nosi R. Schröder, ki ni uspel z nobenim od pritožbenih razlogov.

Predlog

94. Zato menim, da bi moralo Sodišče:

- pritožbo zavrniti in
- R. Schröderju naložiti plačilo stroškov.

82 — Točke od 145 do 168 izpodbijane sodbe.